

»Laadukasta dekkariviihdettä
tarjoiltuna ammattilaisen elkein.»

– *Kirkus Reviews*

PETER

SUOMENTANUT *Marja Helanen*

ROBINSON

YLIKOMISARIO BANKS -SARJA • WSOY

YLI SYNKÄN VIRRRAN

Peter Robinson

YLI SYNKÄN VIRRAN

SUOMENTANUT MARJA HELANEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

MANY RIVERS TO CROSS

© 2019 BY EASTVALE ENTERPRISES INC.

SUOMENKIELINEN LAITOS © MARJA HELANEN JA WSOY 2024

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

978-951-0-45539-5

PAINETTU EU:SSA

Sheilalle

1

Puutarhassa korkealla kukkulan kupeella Adrianmeren yllä istui kaksi kaunista naista keskenään jutellen ja kylmää valkoviiniä siemaillen. Heidän takanaan levittyivät rosoiset harmaanvoittoiset Dinaariset Alpit, joiden vaaleat huiput näyttivät ikään kuin lumipeitteisiltä. Alhaalla heidän eteensä aukeni meri. Vesi vihersi rantamatalikoissa ja tummui kauempana syvänsiniseksi. Ulappaa täplittivät jahdit ja pienet saaret, ja pohjoisessa erottui Istrian niemimaan eteläisin kärki. Kukkulan juurella oli kylä kapeine hujanhajaisine katuineen ja punaisine tiilikattoineen. Merenlahtea reunusti pieni hiekkaranta, jonka keltaiseen santaan aallot murtuivat valkoisena vaahtona. Toriaukion sijasta kylässä oli kahviloiden ympäröimä venesatama, johon paikallinen väki ja saarilta ostoksille tulevat kiinnittivät pienet purtensa.

Naisista nuorempi, juuri ja juuri kolmekymmentäyksivuotias, käytti nimeä Zelda, vaikka hänen passissaan luki Nelia Melnic. Hänen kuusikymmentäkolmevuotias ystävänsä oli kaikissa henkilöilystodistuksissa nimeltään Jasna Slavić, mutta häntä kutsuttiin Matiksi, äidiksi.

Zeldan kiiltävät tummat hiukset ryöppysivät olkapäille, ja hänen soikeita kasvojaan reunusti epätasainen otsatukka. Hänellä oli korkeat poskipäät, mantelinmuotoiset, hieman euraasialaisen vinot silmät, mustat kuin Whitbyn gagaatti, täyteläiset huulet ja pieni ja hieman vino nenä, joka selvästikin oli joskus murtunut.

Siroa kaulaa seurasivat sorja varsi ja hoikat käsivarret, viulistin sormet ja huippumallin kauniit pitkät sääret.

Vanhemmassa naisessa Matissa oli toisenlaista kauneutta, jota ehkä paremmin kuvaisi eleganssi. Hänellä oli lyhyet hopeanharmaat hiukset, hailakansiniset silmät, ilmeikkäät uurteiset kasvat, vahva jäntevä vartalo ja sellaisen ihmisen kädet, joka oli tehnyt aivan liikaa ruumiillista työtä. Hänen voimakas olemuksensa huokui auktoriteettia, myötätuntoa ja älykkyyttä.

Toukokuu oli vasta aluillaan, mutta ilma oli jo lähes tukalan kuuma. Onneksi kevyt merituuli lievitti hellettä ja kosteutta. Zeldalla oli luonnoslehtiö edessään pöydällä, ja hän piirsi Matia heidän juttellessaan.

Mati kaatoi lisää viiniä. »No, mitä kerroit poliisiystävällesi siitä, että pomosi tapasi sinun etsimäsi miehen?» hän kysyi.

Zelda tuijotteli merelle, joka väreili kuin aidoin sininen silkki. Hänen äänensä oli yllättävän matala, kun hän vastasi: »En mitään.»

»Miksi et?»

»Tulin toisiin ajatuksiin heti, kun astuin publiin ja näin hänet ystäviensä ja kollegoidensa seurassa. He juhlivat murhaajan kiinni saamista. Olin aikonut kertoa hänelle, että olin nähnyt kahden miehen tapaamisen: hänen etsimänsä miehen Keanen ja minun pomoni Hawkinsin, mutta muutinkin mieleni.»

»Miksi?»

»Käsitin, että jos edes hiiskahtaisin siitä, mitä olin saanut selville, he ottaisivat asian hoitaakseen. Poliisit.»

»Mutta etkö sinäkin ole nyt poliisi?»

»En, olen siviili. Siinä on vissi ero. Minulla ei ole poliisin valtuuksia. Ei sillä, että tahtoisinkaan niitä.»

»Eikö poliisi kuitenkin ole paras siihen hommaan? Ellet sitten halua itse kostaa.»

Zelda laski lyijykynän kädestään, tarjosi Matille Marlboro Goldin, ja kumpikin nainen pani palamaan. Zelda veti henkoset ja katseli alhaalla kattojen yllä syöksyileviä ja kaartelevia tervapääskyjä.

Tiilikatot toivat hänen mieleensä Whitbyn, joka oli Englannissa hänen lempipaikkojaan. Sieltä oli peräisin kuuluisa gagaatti, johon hänen kumppaninsa Raymond hänen silmiensä väriä vertasi. »Niin, tavallaan», Zelda myönsi. »Haluanhan minä kostaa, mutta ei ole kyse vain siitä. Älä ymmärrä väärin, Mati. Minä pidän Alan Banksista. Uskon, että hän on hyvä mies ja rehellinen lainvalvoja. Mutta hän on silti poliisi, ja on silti kyse vallitsevasta yhteiskuntajärjestelmästä, eikö vain? Instituutiosta, jolla on omat sääntönsä, menettelytapansa ja käyttäytymiskoodinsa. Virkavallasta.» Zelda vaikenä. »En voi väittää, että poliisi olisi vuosien varrella tehnyt minulle kummoisiakaan palveluksia.»

Mati karisti tuhkaa savukkeestaan ja irvisti. »Sinäpä sen sanoit. Ei minullekaan.»

»Muistan, miten minun kerran Pristinassa onnistui karata hetkeksi sieppaajiltani. Että minä olin naiivi. Juoksin passipoliisin luokse ja yritin selittää, että minut oli siepattu ja pakotettu prostituutioon.»

»Mitä poliisi teki?»

»Teki? Ei mitään. Hän vain mulkoili minua kuin halpaa makkaraa ja käski minun painua vittuun. Sikäli kuin ymmärsin, hän taisi käyttää sanoja 'Painu vittuun, saastainen huora.' Pakko myöntää, etten osannut serbian kieltä silloin järin hyvin. Sutenöörit veivät minut takaisin, ja sain selkäsaunan, jonka seurauksena olin kaksi päivää poissa töistä, mistä seurasi uusi pieksentä. Joten ei, en ihmeemmin pidä poliiseista. Heidän keskuudessaan on hurjasti korruptiota. Jos kertoisin tietoni Alanille – sen, että olin nähnyt hänen etsimänsä miehen tapaavan salaa minun pomoani – hänellä ei olisi vaihtoehtoa. Hänen pitäisi mennä kertomaan se *omille* pomoilleen. Asiaan sekaantuisi aina vain lisää ihmisiä. Valtion virastoja, poliisivoimia. Niin ne toimivat. On vaikea uskoa, ettei minun pomoni olisi korruptoitunut – ja jos en voi luottaa häneen, miten voin luottaa siinä puljussa kehenkään?» Zelda pudisti päätään ja vastasi omaan kysymykseensä: »En varmaan voikaan.

Rikolliset ovat soluttautuneet kaikkialle. Olisi erittäin todennäköistä, että joku, joka välttämättä haluaa säilyttää asiat ennallaan, saisi vallan tai pääsisi tutkinnassa merkittävään ja vahvaan asemaan. Joko joku rikollisista tai sitten joku kyvytön tompeli.»

»Luuletko, että sinut haluttaisiin raivata pois tieltä?»

Zelda tumppasi savukkeensa tuhkakuppiin. »Olen varma, että monet haluaisivat pilkkoa minut palasiksi ja syöttää kaloille. Miehet, joilta pääsin karkuun, miehet, jotka alun perin sieppasivat minut ja opettivat tavoille sekä sellaiset asiakkaat, joita minulla loppuaikoina oli Pariisissa. Monet heistä ovat yltäneet huipulle politiikassa tai liikemaailmassa, jopa kirkossa. He eivät pidä uhkatekijöistä.» Zelda kohautti olkapäitään. »Mutta se oli Pariisia se. Sellaisten miesten odotetaan tapailevan laadukkaita ilotyttöjä. Sehän on eräänlainen vihkimysriitti, jotta pääsee porukoihin, kuten englantilaiset sanovat. En oikein usko, että he haluaisivat minulle mitään pahaa.»

»Mutta ...» Mati tivasi. »Entä joku nykyään korkeassa asemassa oleva, joka kenties katuu menneisyydestään jotain, vaikkapa hairahdusta ... tai joku, joka on äkisti käynyt haavoittuvaiseksi?»

»Onhan se mahdollista. Mutta jos joku Yhdysvaltain presidentti pääsee kuin koira veräjältä, möläytteleepä hän naisista mitä hyvänsä tai tekeepä hän heille mitä vain, enpä usko, että minun pikkusyntini herättävät kenessäkään kovin suurta pelkoa. Ei, minua vihaavat eniten ne, jotka minä petin. Minun sieppaajani. He menettivät rahaa minun takiani.» Zelda piti tauon. »Oli miten oli, haluan ottaa itse selvää Phil Keanesta. Haluan löytää hänet. Hänhän oli siinä näkemässäni valokuvassa Petar Tadićin kanssa, ja kyllä me tiedämme, millaisia sikoja Tadić ja hänen veljensä ovat. Keane yritti myös tappa Alanin muutama vuosi sitten.»

Petar Tadić oli Goranin veli. Veljekset olivat siepanneet Zeldan kadulta, kun hän seitsemäntoistavuotiaana lähti orpokodista. He olivat sysänneet hänet autoon, lyöneet häntä kasvoihin ja levittäneet kaiken hänen maallisen omaisuutensa Chişinăun kadulle. Ja se oli vasta valtavan pitkän matkan alku. Tadićin veljekset olivat

sittemmin ylenneet järjestössään, niin Zelda oli kuullut. He eivät olleet enää pelkkiä kuskeja, vaan olivat siirtyneet kansainvälisen riiston maailmaan, sen huipun tuntumaan. Nykyään he pikemminkin antoivat käskyjä kuin noudattivat niitä, ja he olivat laajentaneet toimintaansa ihmis- ja huumekaupasta rahanpesuun.

»Mitä teet, kun löydät sen Keanen?» Mati kysyi.

»Yritän saada hänet johdattamaan minut työnantajinsa luokse ja välitän tiedon sitten Alanille.»

»Luottaisitko silloin poliisiin?»

»Ai Keanen hoitelemisessa? Kyllä. Alan haluaa hänet. Henkilökohtaisista syistä. Otaksun, että hänellä on todisteita, joita hän ei tahdo salata.»

»Entä Keanen pomot?»

»Se onkin kokonaan toinen juttu. Minulla on omat suunnitelmani heidän varalleen.»

»Sinä taidat pelata vaarallista peliä.»

»Ei se ole mitään peliä», Zelda sanoi.

»Sinulle voi käydä pahasti.»

Zelda naurahti tyylysti. »Ei olisi ensimmäinen kerta.»

»Sinut voidaan jopa tappaa.»

»Jaa, se olisikin uutta.»

»Milloin se sinun missiosi sitten on ohi?»

»En tiedä.» Zelda hymyili. »Minulla on pieni lista.»

»Sinulla ja Ko-Kolla.»

He nauroivat, ja Mati antoi asian olla. Sitäkin Zelda hänessä rakasti. Raymondin lailla Matikaan ei ollut tuomitseva. Mutta toisin kuin Raymond, Mati tiesi tarkalleen Zeldan taustan. Ja Mati tunsu Gilbert & Sullivanin operetit.

»Vaarantaisitko sinä kaiken tämän kostosi vuoksi? Elämän, joka sinulla nyt on Raymondin kanssa Yorkshiressä? Vapautesi?»

»En tiedä. Sen vain tiedän, että minun on pakko yrittää. Se saattaa olla ainut keino nujertaa painajaiset, muistikuvat, epätoivo ja turtumus, joita joskus koen.»

»En menisi vannomaan. Miten pitkälle olet päässyt Keanen etsinnässä?»

Zelda huokaisi. »En puusta pitkään.»

»Kauanko olet häntä etsinyt?»

»Neljä kuukautta. Minut on kutsuttu tänä vuonna töihin vain kerran kuussa, pariksi kolmeksi päiväksi kerrallaan. Olen pitänyt Hawkinsia visusti silmällä ja jopa seurannut häntä töitten jälkeen, kun olen ollut varma, ettei minua havaita.»

»Mitä tapahtui?»

»Ei niin mitään. Joko hän tapasi vaimonsa lasillisen merkeissä tai meni suoraan maanalaiseen. Sinne en häntä seurannut. Tunnistin hänen vaimonsa valokuvasta, joka hänellä on kirjahyllyssään. Olen myös tavannut vaimon kerran pikaisesti heillä kotona.» Zelda oli supertunnistaja – hän ei unohtanut näkemiään kasvoja koskaan. Juuri siitä syystä hän toimi konsulttina, kun koottiin tietokantaa ihmiskauppiaiden kasvotunnistusta varten. Toinen syy oli se, että hän oli nähnyt monet noista kauppiaista ja muisti heidät.

Matia ei ollut myyty seksiorjaksi, sen Zelda tiesi, mutta hänen maansa koko historia oli piirtynyt hänen kasvojensa uurteisiin. Nuo uurteet Zelda nyt yritti ikuistaa paperille: Tito-vuodet, Balkanin sodat 1990-luvulla, etniset puhdistukset, joukkomurhat ja niitä seuranneet sotarikosoikeudenkäynnit. Mati oli pakotettu katsomaan tyttärensä joukkoraiskausta, kun sotilaat olivat ensin raiskanneet hänet. Hän oli nähnyt, miten sekä hänen miehensä että tyttärensä ammuttiin ja viskattiin joukkohautaan muiden kotikylän asukkaiden sekaan. Hänen poikansa olivat säilyneet hengissä vain siitä syystä, että he olivat kaksi päivää aiemmin lähteneet käymään Italiassa tätinsä luona. Mati kertoi, ettei hänellä ollut aavistustakaan, miksi hänet oli jätetty henkiin. Ehkä sotilaat uskoivat, että hänelle olisi kahta kauheampaa joutua loppuikänsä muistamaan kaikki, mitä hän oli nähnyt ja mitä hänelle oli tehty. Ja ehkä he olivat oikeassa. Zeldasta tuntui, että aika ajoin Mati toivoi, ettei olisi jäänyt eloon.

»No, millaiset tulevaisuudensuunnitelmat sinulla on?» Mati kysyi.

»En todellakaan tiedä», Zelda sanoi. »Yhdistyneessä kuningaskunnassa eivät asiat ole olleet ennallaan sen jälkeen, kun brexit-hässäkki alkoi.»

»Lähdetkö Amerikkaan?»

»En sentään. En missään tapauksessa. En niin kauan kuin se karmea mies on vallassa. Hän muistuttaa liian monia minun hirveimmistä hyväksikäyttäjistäni.»

»Minne sitten?»

»Muutan varmaan Ranskaan asumaan, jos oikein huonosti käy. Minullahan on Ranskan passi.»

»Ai niin. Se mystinen pariisilainen hyväntekijäsi.»

Zelda hymyili. »Tietäisitpä vain.»

»Voisit kuitenkin jäädä, jos tahtoisit. Englantiin siis. Etkö voikin täyttää jonkin lomakkeen, hakemuksen? Etkö voisi peräti hakea kansalaisuutta?»

»Kyllä kai, mutta en ole varma, haluanko jäädä maahan, joka ei halua minun kaltaisiani.»

»Eivät kai kaikki ole sellaisia?»

»Eivät, eivät tietenkään. Vain viisikymmentäkaksi prosenttia väestöstä. Mutta ei kai siihen muuta tarvitakaan. En silti usko, että kaikki ulkomaalaiset voidaan häätää pois maasta, vaikka brexitin kannattajat niin luulevatkin. Brexit on kuitenkin murskannut luottamuksen, joka minulla Englantia ja englantilaisia kohtaan oli. Muistan kaikki ne kirjat, jotka ahmin orpokodissa – Brontëjen, Jane Austenin, Beatrix Potterin, John le Carrén, Peter O'Donnellin, Agatha Christien teokset. Miten aina uneksimaan, että asuisin joskus Englannissa. Nyt unelmani on särkynyt. Englanti on särkynyt. Enkä tiedä, saadaanko sitä koskaan ehjäksi. Ei ainakaan minun elinaikanani. Ranska tuskin olisi taivas maan päällä. Onhan siellä Macron, mutta ... »

»Entä Raymond?»

Zelda hymyili. »Raymond on taiteilija. Rakastaa Ranskan valoa. Hän lähtee minun mukaani. Ja ranskalaisethan rakastavat taiteilijoita.»

»Pariisiin?»

»Ei, en voisi. En sen jälkeen kun... Mutta voisimme ehkä löytää maaseudulta jonkin kauniin pienen kätketyn kolkan, jota meidän kaltaisemme ulkomaanelävät eivät vielä ole pilanneet. Voisin taatusti pystyä livahtamaan sinne takaisin ja katoamaan sitten.»

»Lykkyä tykö. Entä sitä ennen?»

»Me pysymme Yorkshiresssä. Totta puhuen olemme siellä aika hyvin eristyksissä muusta maasta. Meillä ei ole lähinaapureita, ja lähimpään kylään on kolmisen kilometriä. Ei sillä, että siellä olisi ulkomaalaisia. Tienooahan on Pohjois-Yorkshireä. Minä kaiketi jatkan vain työtäni. Pidän Hawkinsia silmällä. Etsin merkkejä Phil Keanesta niin valokuvista kuin kaduiltakin. Otan selville, mitä hän teki Lontoossa Petar Tadićin kanssa.»

»Entä se poliisi?»

»Alan Banks? Me olemme ystäviä. Raymond ja minä tapaamme häntä ja Annieta myös seurustelun merkeissä. He eivät tivaa minulta tietoja joka kerta kun tapaamme.»

»Hän varmaan arvelee, että sinä kerrot hänelle, jos keksit jotain.»

»Kenties. Vaikka joskus...»

»Niin?»

»En tiedä. Joskus minusta tuntuu, että hän tietää minun salaavan jotain. Hän katsoo minuun siihen malliin.»

Mati kumartui eteenpäin. »Ole varovainen, Nelia. Ei minun tarvitsisi varoittaa sinua, mutta varoitin silti.» Mati kutsui Zeldaa harvoin ristimänimeltä.

»Mitä minun sinun mielestäsi pitäisi tehdä?»

Mati tarttui pulloon ja kaatoi heille lisää viiniä. Se oli malvazijaa, paikallisista rypäleistä, todella hyvää. Zelda tarjosi taas savukkeen. »Sinun olisi paras ottaa vielä lasillinen viiniä ja auttaa minua sitten saamaan uusi tyttö viihtymään.»

Mati piti turvakotia seksiorjiksi myydyille tytöille, joiden oli onnistunut karata orjuudestaan. Turvakoti sijaitsi heidän takanaan rinneessä, rönsyilevässä vanhassa kartanossa puolen hehtaarin maatilukulla. Matille työ oli nykyään henki ja elämä, ja kartano, jossa sai toipua turvallisesti, oli aina täynnä. Siellä oli myös joitain jesidinaisia, joiden tarinat särkivät aina Zeldan sydämen. Naisten aviomiehet oli paiskattu kuoppiin ja ammuttu sinne, ja naiset oli pakotettu avioon väkivaltaisten Isis-soturien kanssa. Turvakodin vartioinnista vastasivat Matin kaksi rotevaa poikaa, jotka tunnettiin lempinimillä *Ic* ja *Icíc* – »Poika» ja »Poika Poika». He muistuttivat ruumiinrakenteeltaan raskaan sarjan nyrkkeilijöitä ja olivat hampaisiin asti aseistautuneita. Erinäiset ihmiskauppajengit olivat kerran tai pari käyneet hyökkäykseen saadakseen tyttönsä takaisin, mutta *Ic* ja *Icíc* olivat torjuneet heidät. Lopulta jengit eivät enää vaivautuneet yrittämään. Ei kannattanut ottaa riskiä, siepattavia tyttöjä kyllä riitti.

Zelda hymyili. »Entä sen jälkeen?»

»Sen jälkeen me jätämme pojat vartioon ja lähdemme alas kylään Martinan ruokapaikkaan maistelemaan päivän kalansaalista. Sitten menemme ehkä tanssimaan.»

Zelda tarttui taas kynäänsä, lisäsi pari taitavaa vetoa ja ojensi luonnoksen Matille.

»Olenko minä todella tuon näköinen?» Mati kysyi.

»Minulle olet.»

»Näytän kauhean ankaralta... kauhean ahdistuneelta.»

Zelda ei sanonut mitään.

»Ja ihan vakavasti», Mati jatkoi, »minusta sinun kuuluisi seurata sydämesi ääntä, mutta älä anna sydämen määrätä järkeäsi, kun järki vaistoa vaaran. Olet selviytynyt paljosta, kenties niin paljosta, että luulet pystyväsi hoitamaan kaiken mitä vastaan tulee, mutta usko pois, rakas Neliani, et sinä pysty. Aina tulee jotain muuta. Jotain entistä pahempaa.»

Zelda nyökkäsi. »Kiitos, Mati. Mennäänpä auttamaan sitä uutta tyttöä.»

2

Rikosylikomisario Alan Banksin auton tuulilasia sumentavien sadenorojen takana liikkui aavemaisia valkoisia hahmoja. Kun hän pysäytti auton Malden Roadilla East Siden asuinalueen läntisimmällä liepeellä, yksi hahmoista erkani muista ja tuli hänen autonsa oven viereen.

»Tämä tästä vielä puuttui», rikoskomisario Annie Cabbot sanoi. Hän piteli päänsä päällä läpinäkyvää muovista sateenvarjoa ja yritti asetella sen niin, että myös Banks pysyisi kuivana autosta noustessaan. Sade roiskui pitkin muovia ja tipahteli Banksin niskaan. Käsitteessään, että kuivana pysyäkseen hän joutuisi kumartumaan niin lähelle Annieta, että heidän poskensa hipaisisivat toisiaan, tai sitten kietomaan käsivartensa Annien olalle ja vetämään hänet viereensä, Banks hivuttautui kauemmas. »Ei hätää, Annie», Banks sanoi. »Olen minä ennenkin kastunut läpimäräksi. Mitä täältä löytyi?»

Salama välähti taivaan halki, ja pian sen jälkeen ukkonen vierijyrysten pohjoista kohti. Annie ojensi Banksille kertakäyttöisen valkoisen haalarin ja vei hänet ulomman eristysnauhan ali kujalle, joka kulki Malden Terracen ja Malden Closen takapihojen välissä. Banks sujautti suojapuvun ylleen ja veti vetoketjun kiinni. Sade kasteli lämpimänä hänen päänsä. Onneksi ei ollut kyse kylmästä talvisesta sadekuurosta, joka vilutti luita ja ytimiä myöten. Kevätmyräkki. Paljon mukavampaa. Se ennakoii sään kohenemistä. Ja teki hyvää puutarhalle.

»Rikospaikkatutkijat ovat onnistuneet pystyttämään teltan tapaisen», Annie sanoi, kun he lähestyivät neliskanttista kangasviritelmaa sisemmän eristysnauhan suojissa. Teltta oli valaistu sisältä, vaikka oli vasta aamupäivä. Annie nosti teltan lievettä, ja he menivät sisään. Sade pieksi huteraa kattoa, tihkui sen läpi ja tipahteli maahan siellä täällä.

Kaiken sen keskellä oli iso pyörällinen säiliö, jollaisia kunta toimitti asukkaille roska-astioiksi.

»Olemme jo katsooneet», Annie jatkoi. »Peter Darby on ottanut kuvat. Arvelin, että tahtoisit nähdä tämän paikan päällä.»

Banks veti ohuet lateksihanskat käteen, avasi hitaasti säiliön kannen ja säpsähti. Säiliössä oli pojan ruumis polvet leuan alla koukussa. Ruumis oli käpertynyt kasaan kuin tulipalon uhri, mutta asento ei ollut kuin nyrkkeilijällä, eikä ollut kyse tulipalosta. Poika oli sullomalla sullottu rosкасäiliöön.

»Roskakuskit löysivät hänet tullessaan tyhjentämään säiliöitä», Annie sanoi. »Jätteiden seasta. Ruumis oli jäänyt jumiin, joten säiliö ei tyhjentynyt. Toinen miehistä lähti katsomaan, mistä kiikasti. Hän on vieläkin sokissa.»

Banks kumartui katsomaan tarkemmin. Pojalla oli yllään farkut ja musta t-paita. Selviä väkivallan tai pahoinpitelyn jälkiä ei erotunut, mutta hän ei pystynyt näkemään paljonkaan, koska ruumis oli niin kippurassa. »Jestas», Banks sanoi. »Korkeintaan kahden-toista tai kolmentoista ikäinen. Pojanruippana. Onko mitään tietoa, kuka hän on?»

Annie pudisti päätään. »Pannaan ovikysely käyntiin heti, kun saadaan tänne pari poliisia lisää.»

»Mille talolle tuo säiliö kuuluu?»

»Malden Terrace kuutoselle. Vanhahko nainen, asuu yksin. Rouva Grunwell. Hän on aika järkyttynyt.»

»Ei mikään ihme», Banks sanoi. »Osasiko hän kertoa mitään?»

»Vain sen, että hän vei tapansa mukaan roskapussinsa iltakymmeneltä säiliöön takapihan portin kupeeseen, mistä se oli määrä

aamalla tyhjentää. Silloin siellä ei ollut ruumista. Kuten näet, poika pantiin roskien päälle. Roskakuskit olivat sään takia vähän myöhässä, muuten ruumis olisi löytynyt aikaisemmin.»

»Nyt he myöhästyvät lisää. Missä he ovat?»

»Rikospaikkatutkijojen pakussa. Jonkun onnistui loihkia heille pannullinen teetä.»

»Mitenkäs valvontakamerat? Kai niitä on täällä jokunen?»

Annie ravisti päätään. »Kysyin passipoliisilta – hän tuli paikalle ensimmäisenä – ja hän kertoi, että ne on tehty käyttökelvottomiksi.»

Banks hymyili. »'Tehty käyttökelvottomiksi.' Kuin suoraan poliisin oppikirjasta. Hän tarkoitti, että kamerat on tärvelty.»

»Sen vaikutelman minäkin sain.»

»Meidän on syytä hommata tänne teknisten tutkijoiden yksikkö.» Banks kohotti teltan lievetä ja silmäili asuinuonetta salaman taas välähtäessä. »Välillä tuntuu, ettei olisi pahitteeksi sijoittaa tänne sellainen pysyvästi.»

»Soo, soo», Annie sanoi. »Sinähän luet uskollisesti *Guardiana*. Puolustat vähäosaisia.»

»Sinä taas et joudu tutkimaan rikostilastoja yhtä tarkasti kuin minä.»

»Ai niin, ne johtoportaan vastuut. Sinähän voit aina palata kivaan lämpimään konttoriisi tutkailemaan numerosarakkeita, kun me muut raadamme sateessa.»

»Mainio ajatus», Banks sanoi ja vetäytyi takaisin telttaan. »Muistuta, että opettelen delegeoimaan.»

Kangasseinien takana liikkui varjoja. Auton ovi läimähti, ja telttaan pölähti keski-ikäinen popliinitakkimies. Tohtori Burns nyökkäsi tervehdyksen Banksille ja Anniele ja nurkui kurjaa säätä. Banks antoi merkin rikospaikkatutkijoille ja kääntyi selin, kun he käänsivät roskasäiliön kyljelleen ja alkoivat hivuttaa ruumista ulos. Viimein kuollut poika makasi maassa muovilakanalla, kuolonkankeuden sikiöasentoon jäykistämänä. Eräs rikospaikkatutkijoista osoitti roskasäiliötä. »Voidaanko viedä tuo tutkittavaksi?»

Banks vilkaisi säiliötä ja nyökkäsi. »Sieltä voi löytyä todisteita. On mahdollista, että poika meni säiliöön itse, vaikka karkuun jotakuta, mutta en oikein jaksa uskoa. Joku varmaan toi hänen ruumiinsa tänne ja heitti roskiin. Todennäköisimmin autolla. Säiliössä on minun nähdäkseni hyvin vähän verta, mikä myös saattaa viitata siihen, että poika tapettiin muualla.»

Banks kyykistyi tunnustelemaan pojan taskuja ja veti esiin pienen paketin, jossa oli valkoista jauhetta. Hän ujutti sen todiste-pussiin ja sulki pussin, suoristautui ja kuuli polviensa natisevan.

Tohtori Burns polvistui seuraavana, ja Banks katseli, kun hän teki merkintöjä kirjoituslустаansa ja kirjasi kellonajan samalla kun silmäili ruumista.

Lääkäri näytti synkältä noustessaan seisomaan. »Neljä pistohaavaa sikäli kuin pystyn laskemaan», hän sanoi. »Voi niitä tietysti olla näkymättömissä enemmänkin. Tohtori Glendenning pystyy kertomaan lisää, kunhan hän saa pojan pöydälle. Minun on vaikea tehdä kunnan tutkimusta, koska ruumis on tuossa asennossa ja tilassa.»

»Tohtori Glendenning ei jatka tästä», Banks sanoi. »Hän on jäänyt eläkkeelle. No, osa-aikaiselle. Hänestä on vielä kiva seistä Karenin vieressä milloin vain ehtii ja heitellä sarkastisia kommentteja Karenin tekniikasta.»

»Tarkoitatko tohtori Karen Galwayta?»

»Häntäpä juuri.» Tohtori Karen Galway oli toiminut joitakin vuosia tohtori Glendenningin pääavustajana ja oli nyt poliisin virallistettu patologi, jolla oli valtuudet tehdä ruumiinavaustutkimuksia. Häneltä uupui vanhan tohtorin pistävä huumori ja karun suora asenne, mutta tähän mennessä kukaan ei ollut voinut moittia hänen työtään.

Tohtori Burns nyökkäsi. »Loistava valinta. Täytyy sanoa, että minusta tohtori Glendenning alkoi olla jo ikäloppu.»

»Ikäloppu ja mielettömän kokenut», Banks sanoi. »No, mitä voit tässä vaiheessa meille kertoa?»

»Robinson lähestyy hahmojaan
suurella myötätunnolla.»

– **New York Times Book Review**

NUORI TUNNISTAMATON POIKA löytyy murhattuna jäteastiasta. Samaan aikaan toisaalta löytyy kuusikymppisen heroiniaddiktin ruumis. Jälleen yksi surullinen huume-kuolema vai kenties jotain vieläkin synkempää? Tilanne on monella tapaa kärjistynyt, ja ylikomisario Alan Banksin on löydettävä vastaukset nopeasti ennen kuin jännitteet räjähtävät.

Tutkimusten edetessä alkaa näyttää siltä, että tapaukset liittyvät toisiinsa. Johtolangat vievät järjestäytyneen rikollisuuden pimeimmälle puolelle, ja juuri kun poliisin täytyisi olla terävimmillään, Banks huomaa keskittymisensä herpaantuvan. Läheinen ystävä Zelda on joutunut tilanteeseen, joka uhkaa käydä yhä vaarallisemmaksi.

